

Profielwerkstuk Havo 2021/2022

Instructieboekje voor leerlingen

Beoordelingsmodellen voor begeleiders

Mondial
College
draait om jou!

Profielwerkstuk Havo 2021-2022: Het tijdpad.

- Week 35 **Dinsdag 31 augustus**
 12.00 uur: Uitleg over het PWS in de aula.
14.00 uur: Keuzemarkt in IBC-ruimte
16.15 uur: Keuze pws maken en formulier inleveren.
Woensdag 1 september
 10.00 uur -14.30 uur. Indeling wordt bekendgemaakt en daarna:
 werken aan PWS in lokaal 301 t/m 306. Begeleiders aanwezig.
Donderdag 2 september
 10.00 uur - 13.30 uur. Werken aan PWS in de lokalen 2.11, 2.13,
 2.34, 2.37, 2.39, 2.40 of 2.42.
- Week 36 Vanaf deze week: **zelfstandig werken aan fase 2** van het PWS:
 Maak telkens afspraken met de begeleider.
- Week 38 **Maandag 20 september Inleveren fase 1 PWS**
- Wk 38-Wk 49 In deze periode **2 keer een tussentijdse presentatie** door
 leerlingen van stand van zaken aan andere leerlingen en
 begeleider. Intervisie en feedback. Maak afspraken (lokaal,
 volgorde)
- Week 49 **Maandag 6 december Inleveren fase 2 PWS**
- Week 6 **Maandag 7 februari Inleveren fase 3 PWS**
- Week 10 **Donderdag 10 maart In de avond. Presentatie van het PWS**

Inhoudsopgave:

A.	Het profielwerkstuk: Wat en Hoe	4
B.	Een stappenplan: het maken van een PWS in 3 fasen	7
C.	Bijlagen	10
	1. Hoofd- en deelvragen	
	2. Plan van aanpak	
	3. Logboek	
	4. Beoordelingsformulieren	
	5. Het reflectieverslag	
	6. Internetsites met handige pws-tips	

A. Het profielwerkstuk: wat en hoe!

Dit boekje gaat over het profielwerkstuk, over de verschillende fasen bij het maken van een profielwerkstuk, het bijhouden van een logboek, de mogelijke presentatievormen, de begeleiding en de beoordeling.

1.1 Een meesterproef

Met het maken van het profielwerkstuk (PWS) leg je als leerling een meesterproef af, waarmee je als het ware de middelbare school afrondt en laat zien dat je klaar bent voor het vervolgonderwijs (HBO, Universiteit). Je zult eerder geleerde kennis, inzicht en vaardigheden gaan toepassen bij het maken van dit meesterwerkstuk.

Bij de vaardigheden moet je denken aan vakinhoudelijke vaardigheden en algemene vaardigheden, zoals informatievaardigheden, onderzoekvaardigheden en presentatievaardigheden.

Bij het profielwerkstuk gaat het dus niet alleen om het werkstuk zelf dat uiteindelijk wordt ingeleverd, maar ook om het hele proces van het maken van het werkstuk! Dat zal dan ook in de beoordeling worden meegenomen.

De afgelopen jaren heb je al de nodige ervaring opgedaan met het maken van praktische opdrachten. De genoemde vaardigheden heb je dus al enigszins geoefend. Het profielwerkstuk is te beschouwen als een uitgebreide praktische opdracht voor een of twee vakken.

1.2 Voor welke vakken?

Het PWS heeft betrekking op een groot vak: op de HAVO een vak met een omvang van minimaal 320 uur en op het Atheneum minimaal 440 uur. Een combinatie van vakken is ook mogelijk.

1.3 Profielwerkstukken in verschillende soorten

Het PWS is in de meeste gevallen een open onderzoeksoopdracht. Naar aard kunnen de volgende vier soorten profielwerkstukken worden onderscheiden:

- Natuurwetenschappelijk onderzoek. Denk hierbij aan een experimenteel onderzoek, aangevuld met literatuuronderzoek. Het eindproduct zou een technisch ontwerp of een zelfgebouwde meetopstelling kunnen zijn.
- Sociaalwetenschappelijk onderzoek. Denk bijvoorbeeld aan interviewen, enqueteren, archiefonderzoek bij geschiedenis en veldwerk bij aardrijkskunde.
- Literatuuronderzoek. Dit is mogelijk voor het vak Nederlands, maar ook bij de vreemde talen.
- Creatief ontwerp. Denk bijvoorbeeld aan een choreografie, een compositie, een toneelvoorstelling en een audio-, video, of multimediale computerpresentatie.

1.4 Presenteren: een schriftelijk verslag met mondelinge toelichting

Er bestaan verschillende presentatievormen. Te denken valt aan een schriftelijk verslag, een mondelinge presentatie met gebruik van media, een posterpresentatie, een maquette, een toneeluitvoering, een audio-, video-, foto-, of multimediale computerpresentatie en het product van een ontwerpopdracht.

Elk groepje levert bij ons op school een schriftelijk verslag in en zal het werkstuk daarnaast mondeling toelichten aan belangstellenden (medeleerlingen/ouders/docenten) op de presentatieavond. De mondelinge presentatie ondersteun je zonedig met behulp van media, posters, een productontwerp en dergelijke.

1.5 Alleen of in groepjes?

Bij het maken van een profielwerkstuk hoort samenwerking. Overleggen, afspraken maken, taken verdelen, het zijn allemaal zaken waar je mee te maken krijgt bij je meesterproef. Een profielwerkstuk maak je dan ook niet alleen, maar in principe met z'n tweeën.

1.6 Welk onderwerp kies je?

Er zijn vakken die onderwerpen op papier hebben staan waaruit gekozen kan worden. Maar je kan ook zelf met een onderwerp komen. Graag zelfs. Overleg wel met de begeleider of jouw idee uitvoerbaar is. Overigens moeten ideeën vaak groeien. Er gaat waarschijnlijk heel wat leeswerk aan vooraf. Het is ook mogelijk om een profielwerkstuk te maken voor twee vakken. Je hebt dan wel de instemming van twee begeleiders nodig.

1.7 Hoeveel studie-uren?

De studielast bedraagt per leerling 80 klokuren. Uitgaande van 26 weken (van juni - februari) betekent dit 2 tot 3 klokuren per week. Begin dus op tijd en zorg voor een goede spreiding over de weken.

1.8 Zelfstandigheid en begeleiding

In de 2^e fase van het Havo en Atheneum hebben we te maken met actieve en zelfstandige leerlingen. Die houding heb je ook nodig om het in het hoger onderwijs te kunnen redden.

Het profielwerkstuk doet een groot beroep op die zelfstandigheid, wat natuurlijk niet wil zeggen dat alle steun en begeleiding van de docenten ontbreekt. Integendeel! De docent is begeleider en stimulator. Jouw begeleider houdt voortdurend zicht op de voortgang van het proces en zal de helpende hand bieden wanneer dat nodig is.

De begeleiding vindt onder andere plaats tijdens de B-uren op dinsdag. Maar ook op zelf ingeplande tijdstippen. Maak afspraken met jouw begeleider en neem geen afwachtende houding aan. Ook via de mail kun je elkaar goed op de hoogte houden van de voortgang. Wissel dus emailadressen uit.

De afspraken die je met jouw begeleider maakt moeten worden vastgelegd in het logboek.

1.9 De beoordeling: onderdeel van het combinatiecijfer!

Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een cijfer dat niet lager mag zijn dan een 4. Dit afgeronde cijfer wordt gecombineerd met de afgeronde cijfers van ANW en Maatschappijleer. Het rekenkundige gemiddelde van deze drie is het eindcijfer van het combinatievak en levert misschien wel een compensatiepunt op.

In dit boekje zijn de beoordelingsmodellen opgenomen die de begeleider gebruikt om tot een eindbeoordeling te komen van jouw PWS. De beoordeling wordt gesplitst in:

- Na inleveren van fase 1: beoordeling van het proces (gewicht 20%)
- Na inleveren van fase 2: beoordeling van proces + conceptverslageindverslag (30%)
- Na inleveren van fase 3: beoordeling van eindverslag (30%)
- beoordeling van de presentatie (20%).

Het profielwerkstuk wordt afgerond met **een reflectieverslag en een evaluatiegesprek met de begeleider.**

1.10 Inleveren/deadlines

Ter afsluiting ga je het PWS presenteren. Ruim daarvoor begin je al met het inleveren van onderdelen ervan:

- Fase 1: Plan van aanpak (o.a. hoofdvraag, deelvragen, bronnen) - 20 sept
- Fase 2: Het voorlopige werkstuk – 6 dec
- Fase 3: Eindverslag - 7 feb
- Presentatie: 10 mrt (avond)

1.11 Het Logboek (zie bijlage 3)

Gedurende elke fase van het PWS houd je een logboek bij. Hierin noteer je de verrichte werkzaamheden, de genomen beslissingen, de problemen, maar ook de gemaakte afspraken met je medeleerling, begeleider en anderen. Noteer ook de data en de bestede tijd.

Het logboek is in de eerste plaats voor jezelf. Door duidelijk te registreren houd je greep en overzicht op het proces. Voor de begeleider is het logboek een bron van informatie die noodzakelijk is voor het begeleiden, beoordelen en bijsturen.

Je mag samen met jouw partner een logboek bijhouden. Elke leerling doet daarin wel apart verslag van de samenwerking binnen het groepje.

1.12 De bronnenmap

In de bronnenmap wordt alle relevante informatie bewaard. Denk aan krantenknipsels, tussentijdse resultaten van het onderzoek, notities en een overzicht van geraadpleegde literatuur en internetsites. Een bronnenmap kan voor een belangrijk deel bestaan uit een aantal pagina's met daarop de te raadplegen of geraadpleegde bronnen. Zorgvuldig bewaren van bronnen voorkomt veel terugzoekwerk!

B. Een stappenplan: het maken van een PWS in 3 fasen.

Fase 1: De Oriëntatie- en keuzefase: inleveren plan van aanpak in 1^e schoolweek

Opstart in juni voor de zomervakantie:

- Kies een vak en partner
- Kies een onderwerp

Er worden mogelijk ook door vakdocenten onderwerpen aangeboden op de markttag. Als er iets is wat je erg aanspreekt ga je je alvast inlezen in het onderwerp. Natuurlijk kun je ook eigen ideeën aandragen.

Wees zorgvuldig ook in het kiezen van een partner. Met hem of haar ga je een half jaar lang werken aan het profielwerkstuk!

- Opstellen van het plan van aanpak (bijlage 2) .

Om een goede onderzoeksvraag (de hoofdvraag) te kunnen opstellen moet je al heel wat van het onderwerp afweten. Start met het zoeken naar geschikt informatiemateriaal en verdiep je al lezende in het onderwerp. Naarmate je meer gelezen hebt over het onderwerp, kom je waarschijnlijk tot een betere afbakening van de onderzoeksvraag.

De onderzoeksvraag zal je moeten opdelen in een aantal deelvragen. Je bakent het onderzoeksterrein af. De beantwoording van de deelvragen zal uiteindelijk ook antwoord geven op de hoofdvraag. Natuurlijk kun je in de loop van het onderzoeksproces de deelvragen bijstellen. Naarmate je meer gelezen hebt over het onderwerp, zal je de deelvragen mogelijk moeten bijschaven. Overleg wel met de begeleider. In bijlage 1 vind je tips voor het formuleren van hoofd- en deelvragen.

Zorg voor variatie in de informatiebronnen! Gebruik niet alleen het internet, maar raadpleeg onder andere ook studieboeken, kranten en tijdschriften.

Wellicht moet je ook afspraken maken met deskundigen, interviews houden en enquêtes afnemen. Dat levert vaak een schat aan informatie op. Ook eigen waarnemingen en experimenten kunnen noodzakelijk zijn. Zorg er altijd voor dat je de enquête/interviewvragen eerst aan de begeleider laat zien voordat je deze afneemt.

In het plan van aanpak vermeld je niet alleen de hoofdvraag en deelvragen, maar noteer je ook de informatiebronnen, de te plannen afspraken, experimenten en dergelijke.

Bij een natuurwetenschappelijk onderzoek hoort het opstellen van een hypothese.

In een tijdschema leg je vast welke activiteiten je wanneer gaat verrichten. Ook de taakverdeling binnen het groepje vermeld je.

In het plan van aanpak neem je ook op op welke wijze je het PWS gaat presenteren.

Fase 2: De onderzoeksfase en het conceptwerkstuk

Het conceptwerkstuk is de eerste versie van het werkstuk. De ruwe versie. Uit de informatiebronnen heb je de benodigde gegevens gehaald waarmee je tot beantwoording van de deelvragen en de uiteindelijke hoofdvraag komt. Ook de conclusie ontbreekt derhalve niet!

Het schrijven van het PWS is een geleidelijk proces. De uitgevoerde enquêtes, interviews, proeven en bezoeken aan bedrijven en instellingen hebben waardevolle informatie opgeleverd naast de theorie afkomstig van internetsites, boeken en artikelen. Je hebt je in de afgelopen weken verdiept in het onderwerp en bent als het ware specialist geworden op een vakgebiedje. De aantekeningen die je al lezende hebt gemaakt, waarbij je telkens ook de bronnen vermeld, zijn de basis voor het schrijven van het PWS. Zorg ervoor dat je altijd de benodigde informatie terug kan vinden.

In de schrijffase kan het zo zijn dat je bepaalde deelvragen nog bijstelt. Het is een groeiproces, nieuwe inzichten kunnen leiden tot nieuwe vragen.

Het is belangrijk dat je binnen het groepje elkaars stukken bespreekt. Taakverdeling betekent niet dat de ene leerling deelvraag 1 en 2 doet en de ander deelvraag 3 en 4.

Je hebt elkaars stukken gelezen, becommentarieert en aangescherpt.
Je bent samen verantwoordelijk voor het gehele PWS.

Je houdt tijdens het schrijfproces je begeleider op de hoogte. Dat kan op school in tussenuren, maar ook via de mail. Wanneer je tijdig stukken van het PWS mailt, kan jouw begeleider ook snel commentaar geven waarmee je weer verder kunt.

Denk eraan dat je het logboek bijhoudt. Vermeld de afspraken, bestede tijd, gerezen problemen en dergelijke.

In deze voorlopige versie van het PWS mag het voorwoord, de inleiding, paginanummering nog wel ontbreken. Ook de layout is nog niet definitief. Maar het werkstuk staat al wel voor 90%. Het zwaarste werk is gedaan.

Fase 3: De eindfase

- **Inleveren verslag (fase 3)**

Het veelvuldige overleg met de begeleider in de 2^e fase voorkomt dat er nog veel aanpassingen moeten worden gedaan van conceptwerkstuk naar definitief profielwerkstuk. Hooguit moeten dan hier en daar nog wat zaken worden aangescherpt en in de juiste volgorde worden gezet.

In het uiteindelijke PWS neem je uiteraard een voorwoord, inhoudsopgave en inleiding op. Nummer ook de tabellen en grafieken en vermeld ook daarbij de bronnen. Maar ook de bronvermelding (werk met voetnoten) van geraadpleegde webpagina's artikelen, boeken, interviews. Achteraan het werkstuk neem je de bronnenlijst op. Uiteraard zijn de pagina's genummerd!

Het PWS is een product van twee leerlingen. Zorg ervoor dat het vloeiend leest en voorkom grote verschillen in schrijfstijl. Taalfouten ontbreken in het PWS.

- **De presentatie**

Tussen inleveren van het verslag en de presentatie ervan zitten nog enkele weken. Die gebruik je om de presentatie uit te werken. Overleg ook hier met je begeleider en houd hem/haar op de hoogte van de vorderingen.

De presentatie is in een klaslokaal met computer, internetaansluiting en beamer. De aanwezigen zijn jouw medeleerlingen, leerlingen van de voorexamenklas, ouders en begeleiders.

Veelal worden er door leerlingen powerpoints gemaakt. Wees ook hier zorgvuldig – voorkom bijvoorbeeld te veel tekst en taalfouten - en pleeg overleg. Jouw begeleider heeft vast ook presentatietips.

Maak iets moois van de presentatie van jouw PWS en geef een visitekaartje van jezelf af.

- **Na de presentatie**

Alles is afgerond, er wordt niets meer gewijzigd. Je schrijft een **reflectieverslag** (bijlage 5) en levert dat binnen een week na de presentatie bij de begeleider in. Je hebt daarna nog een eindgesprek met jouw begeleider die een week later de eindbeoordeling doorgeeft.

Bijlagen

Bijlage 1. Hoofd- en deelvragen: hoe doe je dat?

Een scherp geformuleerde en goed afgebakende onderzoeksvraag is een noodzakelijke voorwaarde om het profielwerkstuk tot een goed einde te brengen. Het motto luidt: inperken en afbakenen.

Hoe specifieker je het probleem kunt formuleren hoe sneller en gemakkelijker je doelgericht aan het werk kunt gaan.

VOORBEELD onderzoeksvraag

Bijvoorbeeld de brede vraag "Hoe is het gesteld met de gezondheidszorg in Afrika?" geeft je zo ontzettend veel ruimte dat je niet weet waar je moet beginnen. Veel specifieker kun je bijv. de vraag stellen: "Wat is het effect van het Aidspreventieprogramma in en rond Johannesburg op de toename van AIDS patiënten in de afgelopen 3 jaar?". Met de laatste vraag heb je gelijk al veel aanknopingspunten om de juiste deelvragen te kunnen stellen.

Je onderwerp is dus niet breed en vaag maar heel goed afgebakend en zeer specifiek en bovendien heb je er persoonlijk interesse in. In de inleiding van het PWS kun je verantwoorden of toelichten waarom je bepaalde keuzes hebt gemaakt bij het afbakenen van je onderwerp.

Er zijn verschillende soorten onderzoeksvragen:

- beschrijvende of beeldvormende: op basis van onderzoek beschrijf je een situatie of een persoon (LET OP: slechts toegestaan indien er verbanden boven tafel komen die niet voor de hand liggend of eerder onderzocht zijn) Bij dit soort onderzoeksvragen moet je van tevoren goed weten of er voldoende goede, vernieuwende informatie beschikbaar is.
- vergelijkende: je probeert overeenkomsten en/of verschillen boven tafel te krijgen. Met deze vergelijking moet een duidelijk doel gediend zijn.
- verklarende: je zoekt antwoord op de vraag: 'Hoe komt het dat ...'.
- voorspellende: je onderzoekt hoe iets in de toekomst zal zijn.
- probleemoplossende of regelgevende: je probeert op basis van onderzoek een probleem op te lossen, althans hier een bijdrage aan te leveren.

LET OP: géén waardebepalende of evaluatieve onderzoeksvragen met je oordeel of waarde over een onderwerp. Dit komt namelijk altijd verplicht in de 'evaluatie' (zie 5.5).

VOORBEELDEN van verschillende soorten ONDERZOEKSVRAGEN

Beschrijvend / beeldvormend: "Hoe kan het Aidspreventieprogramma rond Johannesburg verbeterd worden op basis van de informatie uit het pas verschenen rapport van het Aidsfonds?"

Vergelijkend: "Wat is het verschil in effectiviteit tussen de Aidspreventieprogramma's in Johannesburg en in Moskou?"

Verklarend: "Hoe is het te verklaren dat de effectiviteit van het Aidspreventieprogramma in Moskou twee keer zo hoog is als dat in Johannesburg?"

Voorspellend: "In hoeverre is het op basis van de resultaten van het Aidspreventieprogramma in Moskou en in Johannesburg te verwachten dat het invoeren van een dergelijk programma in Rio de Janeiro een soortgelijk effect teweeg zal brengen?"

Probleemoplossend / regelgevend: "Wat zijn, naast het bestaande Aidspreventieprogramma, mogelijke bijdragen tot oplossing van de Aidsproblematiek in Johannesburg?"

Vaak is een onderzoeksvraag opgedeeld in een aantal deelvragen, waarmee je het onderzoek verdeelt in kleinere stappen. De zin van het stellen van deelvragen en het beantwoorden hiervan is dat je voor jezelf een duidelijke lijn aan kunt geven hoe je het onderzoek gaat uitvoeren en wat je aan informatie moet verzamelen om uiteindelijk de hoofdvraag te kunnen beantwoorden. Je maakt het daardoor voor jezelf makkelijk om de structuur in het PWS aan te brengen en doelgericht te werk te kunnen gaan. Zo kunnen de afzonderlijke deelvragen en de beantwoording hiervan de hoofdstukken zijn in je PWS. Kortom, je krijgt daarmee beter zicht op de haalbaarheid

Profielwerkstuk 2021-2022 Instructieboekje voor leerlingen Mondial College

en je vergroot de kans dat je alle kanten van de onderzoeksvraag belicht. Uiteindelijk vergroot het ook het gemak waarmee de lezer jouw PWS kan volgen en begrijpen.

VOORBEELD deelvragen

Deelvraag 1. Wat was het kernprobleem met AIDS in en rond Johannesburg waardoor een AIDS preventieprogramma noodzakelijk was?

Deelvraag 2 Wat is de kern van het AIDS preventieprogramma

Deelvraag 3 Hoe is de situatie per jaar veranderd als gevolg van AIDS preventieprogramma

Deelvraag 4 etc.

Met de onderzoeksvraag en deelvragen maak je duidelijk wat je wel en vooral ook wat je niet aan de orde stelt. Wanneer je goed hebt nagedacht over de onderzoeksvraag, word je minder snel verleid zijpaden te gaan bewandelen. Daarnaast kun je uit beschikbare informatie het bruikbare beter selecteren. Bovendien kun je met een duidelijke onderzoeksvraag beter conclusies formuleren.

In een onderzoeksvraag en de deelvragen wordt gevraagd naar het

- wie,
- wat,
- waar,
- welke,
- wanneer,
- hoe,
- waarom,
- enzovoort.

Hieronder volgt een aantal vragen die je kunt stellen:

Wat is de gangbare definitie?

Welke kenmerken heeft het?

Waaruit bestaat het?

Welke soorten of onderdelen zijn er te onderscheiden?

Waarom behoort het?

Waar is het een onderdeel van?

Hoe gebeurt het?

Welke voorwaarden of omstandigheden maken het mogelijk?

Welke maatregelen vereist het?

Welke gevolgen heeft het?

Welke methode wordt ervoor gebruikt?

Welk doel dient het?

Waarop lijkt het?

Waarom is het tegengesteld?

Wanneer is het begonnen of geëindigd?

Waar komt het vandaan?

Waar gaat het naartoe?

Hoe ontstaat het of hoe is het ontstaan?

Welke waarde heeft het?

Wat zijn de voordelen?

Wat zijn de nadelen?

Welke argumenten voor of tegen zijn aan te voeren?

Hoe ontwikkelt het zich?

Wie of wat doet het?

Wie of wat is erbij betrokken?

Onderzoek verrast. Dingen zijn anders dan ze op het eerste gezicht lijken. Wanneer je iets gaat onderzoeken, formuleer je vooraf welke uitkomsten je verwacht. Dit heet het formuleren van een hypothese.

VOORBEELD hypothese

In het geval van het onderzoek naar het AIDS preventieprogramma zou je hypothese kunnen zijn: "Gezien de gedegen voorbereiding, het ruime budget en de personele inzet is te verwachten dat het AIDS preventieprogramma de afgelopen drie jaar rond Johannesburg een positief effect gehad heeft op het aantal nieuwe gevallen van de ziekte en dat de kennis die de mensen hebben van de ziekte is toegenomen waardoor vooroordelen zijn verminderd."

Al lezende of tijdens het maken van een ontwerp of het opstellen van een proefopstelling kun je tot de ontdekking komen dat je de onderzoeksvraag moet aanpassen. Dat moet je dan zeker doen! Doe dat wel altijd in overleg met je begeleider.

Bijlage 2: Layout van een plan van aanpak!

PLAN VAN AANPAK			
NAMEN:			
BEGELEIDER(S):			
ONDERWERP:			
Onderzoeksplan			
Hoofdvraag / probleemstelling / onderzoeksvraag			
Deelvragen	- - - etc		
Hypothesen Verwachtingen (niet altijd van toepassing)			
Werkwijze Methode			
Informatiebronnen Hulpmiddelen			
Presentatievorm verslag			
Presentatievorm presentatieavond			
Taakverdeling			
Tijdplan			
Activiteit	Hoe lang?	Wanneer? (maand, weeknummer, dagdeel)	Wie?

BIJLAGE 4: De beoordelingsformulieren

De beoordeling van het profielwerkstuk bestaat uit 4 onderdelen:

- 1. Procesbeoordeling (20%)
- 2. Procesbeoordeling + conceptverslagbeoordeling (30%)
- 3. Beoordeling eindverslag (30%)
- 4. Beoordeling presentatie (20%)

De beoordelingsformulieren worden in een apart document bijgeleverd!

Bijlage 5: Het reflectieverslag

Uiterlijk 2 dagen na afloop van de presentatie lever je een reflectieverslag in bij je begeleider. Hierin blik je terug op het verloop van het profielwerkstuk en op je eigen competenties. Schrijf op minimaal 1A4 een verslag waarin je in ieder geval de volgende punten verwerkt:

- A. Het verloop van het profielwerkstuk:
 - Wat ging er goed?
 - Wat vond je moeilijk?
 - Hoe verliep de samenwerking?
 - Hoe was de begeleiding?
 - Ben je zelfstandig genoeg om zo'n grote opdracht uit te voeren?
 - Wat heb je geleerd?
 - Zou je achteraf voor hetzelfde onderwerp, vak en partner hebben gekozen?

- B. Reflectie op persoonlijke competenties. Maak bij ieder onderdeel je keuzes duidelijk met voorbeelden uit het profielwerkstuk
 - Plannen: Ben je in staat om een goede planning te maken? Houd jij je aan afspraken? Kreeg je alles af wat je gepland had?
 - Aanpak: Ben je een doener, een denker, een onderzoeker, een beslisser, een creatieveling, iemand met creatieve ideeën,
 - Samenwerken: Omschrijf je rol in de samenwerking met de volgende begrippen: Kunnen organiseren, initiatief nemen, luisteren, afspraken maken, mensen helpen, overleggen
 - Toekomst: Aan welke persoonlijke eigenschappen wil je in de toekomst werken en verbeteren.

- C. Neem onderstaande tabel over en geef jezelf en je partner een cijfer voor de volgende onderdelen:

Inzet: Is er genoeg tijd en moeite gedaan voor het pwst ?

Slu: geef aan hoeveel uur jij en je partner in het pwst hebben gestoken.

Samenwerking: Was er genoeg overleg, werden afspraken nagekomen?

Zelfstandigheid: In hoeverre konden jullie zonder hulp

Planning: Hadden jullie een goede planning en kon je je daaraan houden?

Ideeën: Van wie kwam de meeste inbreng en oplossingen?

Naam	Inzet	slu	Samenwerking	Zelfstandigheid	Planning	Ideeën

Bijlage 6: internetsites met handige pws-tips

Tips op site van TU Delft:

<http://scholierenlab.tudelft.nl/nl/rapporteren/hoe-schrijf-ik-een-profielwerkstuk/>

Informatie van Radboud Universiteit Nijmegen:

<http://www.ru.nl/profielwerkstuk/>

Site met links naar allerlei informatiebronnen:

<http://www.schooltv.nl/eigenwijzer/?project=1860015>

Windesheim laboratoria, speciale mogelijkheden voor profielwerkstukken

http://www.windesheim.nl/portal/page?_pageid=559,1985335&_dad=portal&_schema=PORTAL

AL

Site met informatie en verwijzingen naar verschillende bronnen, vooral historisch

<http://oranjehotel.nationaalarchief.nl/profielwerkstuk/>

Voorbeelden van havo profielwerkstukken

<http://www.havovwo.nl/pws.htm>